

Warszawa, dnia 3 grudnia 2025 r.

Poz. 79

ZARZĄDZENIE

MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia 2 grudnia 2025 r.

w sprawie nadania statutu Muzeum Żołnierzy Wyklętych

Na podstawie art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2022 r. poz. 385) i art. 13 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87 oraz z 2025 r. poz. 1173) zarządza się, co następuje:

§ 1. Muzeum Żołnierzy Wyklętych nadaje się statut w brzmieniu określonym w załączniku do zarządzenia.

§ 2. Traci moc zarządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 maja 2022 r. w sprawie nadania statutu Muzeum Żołnierzy Wyklętych (Dz. Urz. MKiDN poz. 39).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego: *M. Cienkowska*

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 996).

Załącznik
do zarządzenia
Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego
z dnia 2 grudnia 2025 r. (poz. 79)

STATUT

MUZEUM ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH

ROZDZIAŁ 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Muzeum Żołnierzy Wyklętych, zwane dalej „Muzeum”, działa w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2022 r. poz. 385), zwanej dalej „ustawą o muzeach”;
- 2) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87 oraz z 2025 r. poz. 1173), zwanej dalej „ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej”;
- 3) ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 1168 i 1673);
- 4) niniejszego statutu.

§ 2. 1. Organizatorem Muzeum jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwany dalej „Ministrem”.

2. Muzeum jest państwową instytucją kultury wpisaną do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Ministra pod nr RIK 124/2021.

3. Muzeum posiada osobowość prawną.

§ 3. Siedzibą Muzeum jest Ostrołęka, a terenem działania obszar Rzeczypospolitej Polskiej i zagranica.

§ 4. Muzeum używa pieczęci okrągłej z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej oraz nazwą Muzeum w otoku w brzmieniu: „Muzeum Żołnierzy Wyklętych”.

ROZDZIAŁ 2

Zakres działania Muzeum oraz zakres gromadzonych zbiorów

§ 5. Do zakresu działania Muzeum należy:

- 1) prowadzenie działalności o charakterze wystawienniczym, kulturalnym, naukowym i edukacyjnym, w zakresie dziejów i dziedzictwa powojennego polskiego zbrojnego podziemia antykomunistycznego, tzw. „Żołnierzy Niezłomnych-Wyklętych”, a także w zakresie historii działań wojennych prowadzonych podczas I i II wojny światowej na terenie Ostrołęki i północno-wschodniego Mazowsza;
- 2) prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej i promocyjnej dotyczącej historii i dziedzictwa kulturowego północno-wschodniego Mazowsza;
- 3) gromadzenie, opracowywanie, konserwacja, przechowywanie i udostępnianie zbiorów związanych z historią i działalnością powojennego polskiego zbrojnego podziemia antykomunistycznego, historią działań wojennych prowadzonych podczas I i II wojny światowej w Ostrołęce i okolicach oraz historią i dziedzictwem kulturowym północno-wschodniego Mazowsza;
- 4) współpraca z muzeami, osobami fizycznymi, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej oraz inspirowanie inicjatyw społecznych dotyczących działalności Muzeum, w szczególności w zakresie dziedzictwa powojennego polskiego zbrojnego podziemia antykomunistycznego.

§ 6. Muzeum realizuje działania określone w § 5, w szczególności przez:

- 1) gromadzenie zbiorów w statutowo określonym zakresie;
- 2) katalogowanie i naukowe opracowanie zgromadzonych zbiorów;
- 3) przechowywanie gromadzonych zbiorów, w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo oraz magazynowanie ich w sposób dostępny do celów naukowych;

- 4) zabezpieczanie i konserwację zbiorów oraz w miarę możliwości, zabezpieczanie zabytków archeologicznych nieruchomości oraz innych nieruchomości obiektów kultury materialnej i przyrody;
- 5) urządzenie wystaw stałych i czasowych;
- 6) inspirowanie, organizowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie swojej działalności;
- 7) organizowanie lub współorganizowanie spotkań, zjazdów i konferencji, związanych z zakresem swojej działalności;
- 8) prowadzenie działalności edukacyjnej mającej na celu podtrzymywanie pamięci o powojennym polskim zbrojnym podziemiu antykomunistycznym;
- 9) popieranie i prowadzenie działalności artystycznej i upowszechniającej kulturę;
- 10) udostępnianie zbiorów i materiałów dokumentacyjnych do celów edukacyjnych i naukowych;
- 11) zapewnianie właściwych warunków zwiedzania oraz korzystania ze zbiorów i zgromadzonych informacji;
- 12) prowadzenie działalności wydawniczej oraz działalności związanej z projekcją filmów związanych z działalnością Muzeum w zakresie historii i działalności powojennego polskiego zbrojnego podziemia antykomunistycznego, historii działań wojennych prowadzonych podczas I i II wojny światowej w Ostrołęce i okolicach oraz historii i dziedzictwa kulturowego północno-wschodniego Mazowsza;
- 13) prowadzenie biblioteki fachowej i archiwum zakładowego;
- 14) współpracę z polskimi i zagranicznymi instytucjami oraz organizacjami administracji rządowej i samorządowej, jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, osobami fizycznymi, mediami, a także innymi podmiotami działającymi w zakresie statutowych zadań Muzeum.

§ 7. Muzeum gromadzi zbiory związane z historią „Żołnierzy Niezłomnych-Wyklętych”, zbiory dotyczące historii działań wojennych prowadzonych podczas I i II wojny światowej na terenie Ostrołęki i północno-wschodniego Mazowsza oraz zbiory związane z historią i dziedzictwem kulturowym północno-wschodniego Mazowsza, w tym:

- 1) zbiory historyczne, w tym falerystyczne i weksylologiczne oraz przedmioty codziennego użytku;

- 2) militaria, w tym broń, umundurowanie i oporządzenie wojskowe;
- 3) zbiory ikonograficzne, w tym fotografie i pocztówki;
- 4) zbiory o charakterze artystycznym i dzieła sztuki związane z historią „Żołnierzy Niezłomnych-Wyklętych”, w tym rzemiosło artystyczne, elementy architektury i dewocjonalia;
- 5) zbiory bibliologiczne, w tym książki, prasę i druki ulotne;
- 6) materiały dokumentacyjne i archiwalne;
- 7) zbiory cyfrowe, w tym zasoby historii mówionej, nagrania audio i wideo oraz materiały filmowe będące pochodnymi realizowanych nagrań.

ROZDZIAŁ 3

Organy nadzorujące, organ zarządzający oraz organy doradcze i sposób ich powoływania

§ 8. Nadzór nad funkcjonowaniem Muzeum sprawuje Minister.

§ 9. 1. Muzeum jest zarządzane przez Dyrektora.

2. Dyrektora powołuje i odwołuje Minister, w trybie i na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

3. Dyrektor odpowiada za prawidłową realizację działalności statutowej, właściwe gospodarowanie mieniem i środkami finansowymi Muzeum oraz wykonuje uprawnienia przewidziane dla podmiotu, który utworzył bibliotekę, określone w odrębnych przepisach.

§ 10. 1. Dyrektor zarządza Muzeum przy pomocy zastępcy.

2. Zastępcę powołuje i odwołuje Dyrektor po uzgodnieniu z Ministrem.

§ 11. 1. Przy Muzeum działa Rada Muzeum, której członków powołuje i odwołuje Minister w trybie i na zasadach określonych w ustawie o muzeach.

2. Rada Muzeum działa w zakresie określonym w art. 11 ustawy o muzeach.

3. Rada Muzeum składa się z 11 członków.

§ 12. 1. W Muzeum mogą działać kolegia doradcze, zwane dalej „kolegiami”, które są organami doradczymi, w zakresie statutowej działalności Muzeum.

2. Kolegia tworzy Dyrektor z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej połowy zatrudnionych w Muzeum muzealników.

3. W skład kolegiów wchodzi osoby powołane przez Dyrektora spośród pracowników merytorycznych Muzeum lub spoza ich grona.

4. Posiedzenia kolegiów zwołuje Dyrektor.

5. Członkowie kolegium wybierają ze swego grona przewodniczącego.

6. Kolegia wyrażają opinie w formie uchwał, podejmowanych zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy składu kolegium.

7. Obsługę kancelaryjno-biurową kolegiów zapewnia Muzeum.

ROZDZIAŁ 4

Majątek i finanse Muzeum

§ 13. 1. Muzeum prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej i innych obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa.

2. Majątek Muzeum wykorzystuje się do celów wynikających z zakresu działania Muzeum.

§ 14. Dyrektor zapewnia terminowe sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego, obowiązkowe jego zbadanie przez firmę audytorską i przedłożenie do zatwierdzenia Ministrowi.

§ 15. Źródłami finansowania działalności Muzeum są:

- 1) dotacje przekazywane przez Ministra;
- 2) przychody z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego;
- 3) przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych;
- 4) dotacje z budżetu jednostek samorządu terytorialnego;
- 5) środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych.

§ 16. 1. Muzeum prowadzi, jako dodatkową, działalność gospodarczą według zasad określonych w obowiązujących przepisach, o ile działalność ta nie spowoduje ograniczenia realizacji zadań statutowych Muzeum.

2. Działalność, o której mowa w ust. 1, jest prowadzona w zakresie:

- 1) usług związanych z obsługą ruchu turystycznego, w tym gastronomicznych i transportowych;
- 2) usług handlowych, w tym sprzedaży publikacji, plakatów, pamiątek, materiałów promocyjnych, replik przedmiotów historycznych;
- 3) usług konserwatorskich i renowacyjnych;
- 4) usług szkoleniowych;
- 5) usług reklamowych i sponsoringu;
- 6) wynajmu powierzchni użytkowych Muzeum;
- 7) wynajmu lub dzierżawy majątku ruchomego i nieruchomego;
- 8) odpłatnej organizacji konferencji, spektakli, sympozjów, koncertów, szkoleń, wykładów, spotkań oraz wydarzeń artystycznych, naukowych i edukacyjnych;
- 9) odpłatnego udostępniania zbiorów do celów wystawienniczych, wydawniczych, filmowych, fotograficznych itp.

3. Dochód z działalności gospodarczej wykorzystuje się w celu finansowania działalności statutowej Muzeum.

§ 17. 1. Do dokonywania czynności prawnych w imieniu Muzeum, w tym do składania oświadczeń w zakresie jego praw i obowiązków finansowych i majątkowych jest uprawniony Dyrektor.

2. Dyrektor może ustanawiać pełnomocników do dokonywania czynności prawnych w imieniu Muzeum, określając zakres pełnomocnictwa.

3. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa, z wyjątkiem pełnomocnictw procesowych, podlega ujawnieniu w rejestrze instytucji kultury prowadzonym przez Ministra.

ROZDZIAŁ 5

Postanowienia końcowe

§ 18. Połączenie, podział lub likwidacja Muzeum może nastąpić w trybie określonym w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

§ 19. Zmiany statutu dokonuje się w trybie określonym dla jego nadania.